Yttrande över förslag till föreskrifter om anmälan av reseverksamhet med mera

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet bedömer att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Motivering till Regelrådets ställningstagande

Regelrådet bedömer att konsekvensutredningen saknar en hel del information avseende de företag som berörs och i vilken utsträckning. Det finns en kort beskrivning av antal berörda företag och det framgår att dessa är av olika storlekar. Det hade dock varit behövligt med en tydligare beskrivning för att synliggöra förslagets effekter, inte minst för mindre företag. Vad gäller påverkan på företagens kostnader bedömer Regelrådet att det hade varit behövligt med en tydligare redovisning. Även om Regelrådet kan förstå att det finns utmaningar med att beräkna kostnader hade förslagsställaren, utifrån de uppgifter som finns om rapportering i dag, kunnat ta fram exempel eller scenarion för att tydliggöra kostnadspåverkan för berörda företag. Redovisning av påverkan på företagens intäkter saknas helt. Detsamma gäller särskilda hänsyn till små och medelstora företag och om förslaget går utöver minimikraven. Enligt Regelrådets uppfattning hade det också varit önskvärt med en mer utförlig beskrivning av påverkan på konkurrens, även om den beskrivning som finns ger viss information. Regelrådet konstaterar vidare att beskrivningen av alternativa lösningar är tydlig och lätt att följa. Det framgår också varför förslagsställaren valt den aktuella tidpunkten för ikraftträdande, att information redan har skickats ut till berörda parter och vilka åtgärder förslagsställaren vidtagit för att begränsa kostnader och andra negativa effekter. Det finns också en tydlig beskrivning av hur och när förslaget ska utvärderas, vilket Regelrådet ser positivt på. Sammantaget bedömer dock Regelrådet att det saknas alltför mycket information om de företag som berörs och att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i förordningen om konsekvensutredningar.

Innehållet i förslaget

Företag som är skyldiga att ordna resegaranti ska enligt resegarantilagen (2018:1218) lämna uppgifter till Kammarkollegiet om verksamhet och om ändrade förutsättningar. De föreslagna föreskrifterna reglerar vilka uppgifter som ska lämnas och på vilket sätt.

Förslaget består av tre delar:

- Bestämmelser om hur anmälan av reseverksamhet och anmälan om ändrade förutsättningar ska lämnas.
- Bestämmelser med anledning av införandet av resegarantifonden.

- Bestämmelser som avser ansökan om ersättning från en resegaranti.

Det är framför allt de två första punkterna som berör företag, varför yttrandet fokuserar på dessa delar. Föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2026.

Bedömning av delaspekter

Problembeskrivning och syftet med förslaget

Enligt resegarantilagen är arrangörer av paketresor och näringsidkare som underlättar sammanlänkade researrangemang (reseaktörer) skyldiga att ordna resegaranti. Resegaranti är ett skydd mot ekonomisk skada som kan drabba resenärer vid insolvens hos reseaktörer. Från och med den 1 april 2026 ska en reseaktör ordna resegaranti dels genom en individuell garanti, dels genom en kollektiv resegarantifond. Regelrådet har tidigare yttrat sig över utredningen *Ett förbättrat resegarantisystem (SOU 2023:33)* som rör förslag till ändring av reglerna kring resegarantier.[1]

Kammarkollegiet har enligt resegarantiförordningen (2018:1340) bland annat i uppdrag att pröva om en näringsidkare är skyldig att ordna resegaranti och om en individuellt ordnad garanti kan godkännas. Kammarkollegiet förvaltar också resegarantifonden och prövar resenärers ersättningsanspråk från en resegaranti. Den 1 april 2026 började nya regler i resegarantilagen att gälla som innebär att en kollektiv resegarantifond inrättades. Regeringen har beslutat om ändringar i 3, 8 a samt 9 b §§ resegarantiförordningen som gäller från samma datum. Ändringarna i förordningen innebär bland annat att Kammarkollegiet har rätt att meddela föreskrifter om hur uppgifter i en anmälan om reseverksamhet och anmälan om ändrade förutsättningar ska lämnas in. De innebär också att Kammarkollegiet får rätt att meddela föreskrifter kring vilka uppgifter som ska lämnas och hur dessa ska lämnas för att avgifter till resegarantifonden ska beräknas, samt hur och när betalningar till fonden ska göras. Kammarkollegiet har även rätt att föreskriva vilka uppgifter som enskilda ska lämna i en ansökan om ersättning från en resegaranti.

Regelrådet bedömer att redovisningen av problembeskrivning och syftet med förslaget är godtagbar.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Om Kammarkollegiet inte inför regler om hur anmälan av verksamhet och anmälan om ändrade förutsättningar ska lämnas in, kommer det innebära att de uppgifter som lämnas in fortsatt riskerar att vara ofullständiga eller felaktiga. Handläggningen av ärendena kommer inte vara lika effektiv och handläggningstiden kommer fortsatt att bli förlängd i många ärenden. En förlängd handläggningstid innebär i sin tur en risk för att det tar längre tid för reseaktören att ordna tillräckligt hög resegaranti.

Förslagsställaren uppger att införandet av resegarantifonden innebär att resegarantisystemet genomgår en större förändring. Reseaktörerna får en skyldighet att betala avgift till fonden som de tidigare inte har haft. Det innebär en osäkerhet kring hur systemet kommer att fungera. Om Kammarkollegiet inte beslutar om verkställighetsföreskrifter riskerar övergången

[1] RR 2023–175 behandlades på sammanträdet den 27 september 2023.

till det nya systemet att inte vara förutsebar för reseaktörerna, vilket ger dem sämre möjligheter att planera sina verksamheter.

Att inte reglera vilka uppgifter som ska lämnas i en ansökan om ersättning från en resegaranti, eller att resenärer ska informera om ersättning från annat håll, innebär en risk för merarbete för Kammarkollegiet och långa handläggningstider för resenärerna, som kan få vänta onödigt länge på ersättning.

Regelrådet bedömer att redovisningen av konsekvenser om ingen åtgärd vidtas är godtagbar.

Alternativa lösningar

Förslagsställaren resonerar kring hur anmälan av reseverksamhet och anmälan om ändrade förutsättningar ska lämnas in, enbart via Kammarkollegiets e-tjänst eller om det ska finnas möjlighet att lämna in uppgifter även på annat sätt. Det framgår att inlämning via e-tjänst skulle innebära en mer effektiv handläggning där risken för fel blir mindre och färre kompletteringar behöver begäras in, vilket skulle gynna både Kammakollegiet och den sökande genom kortare handläggningstider. Det framgår också att det finns aktörer som inte har möjlighet att lämna uppgifter digitalt och att det därför finns ett behov av att kunna lämna uppgifter även på annat sätt om det finns särskilda skäl.

Förslagsställaren resonerar även kring olika alternativ för att redovisa uppgifter inför beräkning av avgift till resegarantifonden och om redovisningen ska göras utifrån bokade eller genomförda paketresor och sammanlänkade arrangemang. Fördelarna med att utgå ifrån bokade resor uppges vara att uppgifterna bedöms vara lätta att ta fram samt att resegarantifondens medel skulle öka något snabbare jämfört med om man utgick ifrån genomförda resor. En nackdel uppges vara att resenärer kan komma att avboka resor och att det då skulle behöva göras justeringar i efterhand, vilket skulle innebära en ökad administration både för reseaktörerna och för Kammarkollegiet. Alternativet där man utgår ifrån genomförda paketresor och sammansatta arrangemang uppges visserligen innebära en ökad administration initialt genom att reseaktören behöver skilja på resor som bokats före respektive efter den 1 april 2026 eftersom avgifter endast ska betalas för de resor som bokats efter detta datum. Förslagsställaren landar i att ett alternativ där beräkningen görs utifrån uppgifter om genomförda paketresor och sammanlänkade arrangemang ändå skulle innebära mindre administration och säkrare uppgifter än om man utgick ifrån bokade resor. Det framgår också att uppgifterna, precis som när det gäller anmälan av verksamhet och ändrade förhållanden, i första hand ska lämnas via e-tjänsten men att det ska finnas möjlighet att lämna uppgifter även på annat sätt.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår tydligt hur förslagsställaren resonerat kring de olika tillgängliga alternativen, vilka för- respektive nackdelar som finns och varför man valt de nu föreslagna lösningarna.

Regelrådet bedömer att redovisningen av alternativa lösningar är godtagbar.

Berörda företag

De företag som berörs av förslagen är de reseaktörer som är skyldiga att ordna resegaranti. Antalet reseaktörer som ordnar resegaranti uppges i dag uppgå till cirka 1 600. Det rör sig om olika typer av företag, från större aktiebolag till familjeföretag och ideella föreningar. Det kan också vara utländska företag etablerade innanför och utanför EES som riktar sin reseverksamhet mot den svenska marknaden. Det förekommer också att fysiska personer

bedriver resegarantipliktig verksamhet genom enskilda firmor. Vissa reseaktörer har resegarantipliktig verksamhet som sin huvudsakliga verksamhet medan den garantipliktiga verksamheten endast utgör en del av verksamheten för andra.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår hur många reseaktörer som behöver ordna resegaranti. Det framgår även att det rör sig om såväl stora som små företag. Enligt Regelrådets uppfattning hade det varit behövligt med en tydligare redovisning av de företag som berörs, inte minst hur många företag som finns inom respektive storlekskategori. Utan en tydligare beskrivning av berörda företag är det svårt att bedöma effekterna av förslaget.

Regelrådet bedömer att redovisningen av berörda företag är bristfällig.

Påverkan på företagens kostnader och intäkter

Kammarkollegiet bedömer inte att det förslag som rör hur anmälan av reseverksamhet samt anmälan om ändrade förutsättningar ska lämnas in kommer att innebära några ökade kostnader för reseaktörerna.

Resegarantifondens medel byggs upp genom att reseaktörer betalar avgift till fonden. För paketresor uppgår avgiften till 0,6 procent av paketresans pris. För sammanlänkade researrangemang uppgår avgiften till 0,6 procent av den betalning näringsidkaren tagit emot av resenären. Reseaktörerna ska betala avgift till dess fondens kapital uppgår till 1,5 miljarder kronor. Därefter ska nya reseaktörer som ansluter sig till fonden betala avgift under de första tolv månader som dessa är skyldiga att ordna resegaranti.

Reseaktörerna ska lämna uppgifter om genomförda paketresor och sammanlänkade researrangemang inför beräkning av den avgift som de ska betala till resegarantifonden. Kammarkollegiet gör bedömningen att detta kan innebära en tillfälligt förhöjd administrativ börda och därmed en kostnad för reseaktörerna. Reseaktörerna uppges dock vara vana vid att lämna uppgifter om genomförda garantipliktiga resor månad för månad till Kammarkollegiet, eftersom de gör detta årligen i samband med sin årliga anmälan. Den förhöjda bördan beror dock snarare på övergångsbestämmelserna i resegarantilagen och inte på Kammarkollegiets förslag till föreskrifter. I och med övergångsbestämmelserna i resegarantilagen ska reseaktörerna endast betala avgift för de paketresor och sammanlänkade researrangemang för vilka avtal ingåtts från och med den 1 april 2026 och framåt. Reseaktörerna behöver därför särskilja resor där avtalet ingåtts innan respektive efter den 1 april 2026. Kammarkollegiet bedömer att detta behov bör upphöra efter drygt ett år för de flesta reseaktörer. Därefter kommer uppgiften som ska lämnas in att motsvara det som reseaktörerna i dag lämnar in i samband med sin årliga anmälan. Kammarkollegiet utgår ifrån att de tekniska förutsättningarna för att kunna särskilja resor utifrån tidpunkten för bokningen kan skilja sig åt mellan de olika system som reseaktörerna använder sig av i sin verksamhet. Den administrativa bördan kan därför bli något större för de reseaktörer vars bokningssystem innehåller begränsningar när det gäller att ta fram och särskilja uppgifter.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en beskrivning av vilken påverkan förslaget om att lämna uppgifter inför beräkning av avgift till resegarantifonden kan komma att få för berörda företag. Det framgår att det innebär en ökning av administrativa kostnader, åtminstone under de första tolv månaderna. Enligt Regelrådets uppfattning hade det varit behövligt med en tydligare och mer utvecklad beskrivning av kostnaderna. Regelrådet kan förstå att det kan finnas utmaningar med att beräkna kostnaderna, men bedömer ändå att förslagsställaren hade kunnat inkludera exempel eller scenarion. Det framgår att

reseaktörerna redan i dag redovisar genomförda garantipliktiga resor till Kammarkollegiet och förslagsställaren hade kunnat utgå ifrån dessa uppgifter för att jämföra tidsåtgång, administrativa kostnader med mera. Det finns en rubrik i konsekvensutredningen som heter kostnader och intäkter för företag, men det nämns inte något om påverkan på företagens intäkter, vilket är en brist. Regelrådet vill påminna om att alltid redovisa samtliga delaspekter i konsekvensutredningen. Om förslagsställaren bedömer att en delaspekt inte är relevant ska det ändå framgå att en sådan bedömning har gjorts.

Regelrådet bedömer att redovisningen av påverkan på företagens kostnader och intäkter är bristfällig.

Påverkan på konkurrens

Kammarkollegiet bedömer att förslagen i föreskrifterna inte får konsekvenser för några konkurrensförhållanden.

Regelrådet göra följande bedömning. Det framgår att en bedömning av konkurrens har gjorts, men det finns ingen närmare redovisning av hur förslagsställaren har kommit fram till detta. Det anges att de tekniska förutsättningarna kan skilja sig åt mellan företag och att vissa kan ha lättare att hantera det föreslagna alternativet för vilka uppgifter som ska lämnas för att kunna beräkna avgift till resegarantifonden, åtminstone under en övergångsperiod. Enligt Regelrådets uppfattning hade konsekvensutredningens kvalitet förbättrats om förslagsställaren vidareutvecklat detta resonemang och hur det skulle kunna påverka konkurrensförhållandena för berörda företag. Regelrådet kan dock konstatera att föreskrifterna huvudsakligen reglerar *hur* uppgifter ska lämnas och att skyldigheten att lämna uppgifter följer av annan reglering. Mot bakgrund av detta förväntas de föreslagna föreskrifterna i sig inte få någon större påverkan på konkurrensen och den redovisning som finns kan därför accepteras i detta fall.

Regelrådet bedömer att redovisningen av påverkan på konkurrens är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små och medelstora företag

Det framgår av konsekvensutredningen att även små företag finns bland de som berörs av förslaget. Det går dock inte att utläsa något resonemang kring om några särskilda hänsyn har tagits till små och medelstora företag, vilket är en brist.

Regelrådet vill påminna om att alltid redovisa samtliga delaspekter i konsekvensutredningen. Om förslagsställaren bedömer att en delaspekt inte är relevant ska det ändå framgå att en sådan bedömning har gjorts. Av beskrivningen under berörda företag framgår det att även små företag berörs och det vore därför behövligt med ett resonemang kring påverkan på dessa företag och eventuella behov av särskilda hänsyn till dessa företag vid utformningen av föreskrifterna.

Regelrådet bedömer att redovisningen av särskilda hänsyn till små och medelstora företag är bristfällig.

Åtgärder för att begränsa kostnader och andra negativa effekter

Kammarkollegiet gör bedömningen att förslagen inte kommer innebära några ökade kostnader annat än tillfälligt för reseaktörerna. De innebär enligt Kammarkollegiets bedömning inte heller några onödiga begränsningar för reseaktörerna. Förslaget om att

uppgifter inför beräkning av avgift ska avse genomförda resor kan visserligen innebära en tillfälligt förhöjd administrativ börda och därmed en viss kostnad för reseaktörerna. De uppges dock vara vana vid att lämna samma typ av uppgift, men avseende en längre period, till Kammarkollegiet, i och med att de årligen lämnar in ett utfall. Den förhöjda bördan är dessutom en följd av övergångsbestämmelserna i resegarantilagen och inte förslagen i föreskrifterna.

Förslagsställaren uppger också att man redan skickat ut information till samtliga reseaktörer för att förbereda dem på att de kommer behöva skilja på resor som bokats före respektive efter den 1 april 2026.

Regelrådet bedömer att redovisningen av åtgärder för att begränsa kostnader och andra negativa effekter är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Kammarkollegiet planerar att kunna fatta beslut om de nya föreskrifterna innan sommaren och föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 augusti 2026. Föreskrifterna kungörs i Kammarkollegiets författningssamling, som finns tillgänglig på Kammarkollegiets webbplats.

Kammarkollegiet har för avsikt att informera om de nya föreskrifterna på sin webbplats i samband med ikraftträdandet samt att genomföra riktade informationsinsatser. Informationen behöver gå ut både på en generell nivå och på en individuell nivå. Det framgår också att förslagsställaren redan har skickat ut information till samtliga reseaktörer om att de kommer att behöva skilja på resor som bokats före respektive efter den 1 april 2026.

Regelrådet bedömer att redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser är godtagbar.

Hur och när konsekvenserna kan utvärderas

Förslagsställaren uppger att Kammarkollegiet förvaltar alla sina föreskrifter och kontrollerar dem kontinuerligt på en övergripande nivå, så att de är korrekta, aktuella och ändamålsenliga. Kammarkollegiet bevakar regelbundet på olika sätt att föreskrifterna får önskad effekt, exempelvis genom inkomna frågor och synpunkter från berörda företag, branschorganisationer och resenärer. Det finns också en avsikt att utvärdera hur stor andel av reseaktörerna som använder Kammarkollegiets e-tjänster.

Europaparlamentet beslutade om ändringar i paketresedirektivet[2] i mars 2026 vilket kan medföra ändringar i resegarantilagen. Kammarkollegiet avser att följa upp dessa ändringar och vid behov revidera föreskrifterna. Kammarkollegiet kommer också följa upp och utvärdera föreskrifterna i samband med att resegarantifonden är fullt uppbyggd och övriga lagändringar ska börja gälla. Dessa ändringar innebär bland annat att storleken på de individuella garantierna ska bestämmas på annat än idag samt att en regressrätt införs för de som ersätter resenärer. Skyldigheten att anmäla ändrade förutsättningar kommer också att tas

[2] Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2302 av den 25 november 2015 om paketresor och sammanlänkade researrangemang, om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 och Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU samt om upphävande av rådets direktiv 90/314/EEG.

bort. Kammarkollegiet kommer att följa upp och utvärdera föreskrifterna i samband med att dessa lagändringar börjar gälla.

Slutligen avser Kammarkollegiet att följa upp förslaget att redovisning av uppgifter inför beräkning av avgift till fonden ska avse genomförda paketresor och sammanlänkade researrangemang en tid efter resegarantifonden är fullt uppbyggd. Uppföljningen ska då avse att regeln uppfyller sitt syfte i förhållande till de reseaktörer som ansluter sig till resegarantifonden efter den är fullt uppbyggd.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en tydlig beskrivning av hur utvärderingen ska göras och även en viss beskrivning av när detta kommer att ske.

Regelrådet bedömer att redovisningen av hur och när konsekvenserna kan utvärderas är godtagbar.

Överensstämmelse med EU-rätten och om förslaget går utöver minimikraven

Det uppges att medlemsstaterna enligt EU:s paketresedirektiv ska se till att paketresearrangörer och näringsidkare som underlättar sammanlänkade researrangemang ställer säkerhet för att se till att alla betalningar som gjorts av resenärer eller för deras räkning kan betalas tillbaka om tjänsterna inte genomförs på grund av insolvens (artiklarna 17–19). Det är upp till varje medlemsstat att bestämma hur insolvensskyddet ska se ut. Direktivet genomförs i Sverige genom resegarantilagen och paketreselagen. Kammarkollegiet bedömer att de föreslagna föreskrifterna överensstämmer med Sveriges skyldigheter ur ett EU-rättsligt perspektiv.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår vilken EU-rättslig reglering som ligger till grund för föreskrifterna och hur bestämmelserna genomförts i svensk rätt. Det finns dock inte någon beskrivning av om förslaget går utöver minimikraven. Regelrådet kan visserligen inte kan se något som tyder på att föreskriftsförslaget i sig skulle innebära högre krav än miniminivån utifrån EU-rätten men likväl ska förslagsställaren redovisa och motivera varje delaspekt i konsekvensutredningen.

Regelrådet bedömer att redovisningen av överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar. Regelrådet bedömer att redovisningen av om förslaget går utöver minimikraven är bristfällig.

Övrigt som Regelrådet vill framföra

Regelrådet har inget övrigt att framföra i detta ärende.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 6 maj 2026.

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm, ordförande, Hans Peter Larsson, Roland Sigbladh, Lars Silver och Mats Wiberg.

Ärendet föredrogs av Katarina Kjellström.

Anna-Lena Bohm

Ordförande

Katarina Kjellström

Föredragande